

MISTIKA

Angel Silezij

Kerubinski popotnik

BOg ne živi brez mene

Vem da brez mene BOg ne more niti hipa živeti /
Če se izničim mora nujno duha izročiti.

(1, 8)

Če delal bi kot BOg

BOg me ljubi bolj kot sebe: Če bi jaz ga ljubil bolj kot sebe,
Bi Mu dajal toliko / kot mi iz sebe daje On.

(1, 18)

Biti / hoteti moraš nič

Človek / kjer še kaj si / kaj veš / kaj ljubiš in imaš,
Še nisi prost / verjemi / svojega bremena.

(1, 24)

BOg se ne dojema

BOg je čisti nič / ne dotikata se Ga ne zdaj ne tu:
Bolj po Njem grabiš / bolj se ti izmika.

(1,25)

Smrti ni

Ne verujem v smrt: Čeprav umiram vsako uro /
Vselej boljše življenje odkrivam.

(1, 30)

Popolna predanost

Kdor v peklu ne more živeti brez pekla /
Se ni še povsem predal Najvišjemu.

(1, 39)

Ljubimo, ne da bi poznali

Le eno ljubim / in ne vem kaj je:
In ker tega ne vem / sem to si izbral.

(1, 43)

Roža

Roža / ki tu jo vidi tvoje zunanje oko /
Od vekomaj tudi v BOgu cveti.

(1, 108)

BOštvo je nič

Nežno BOštvo je nič in nadnič:

Kdor nič vidi v vsem / verjemi človek / vidi Njega.

(1,111)

Brez zakaj

Roža je brez zakaj / cveti ker cveti /

Ni ji mar zase / ne vpraša ali jo gledamo.

(1, 289)

Z molkom se učimo

Molči najljubši molči: če le lahko povsem molčiš:

Ti Bog bo skazal več dobrega / kot si želiš.

(2, 8)

Najboljša gotovost

Spi moja duša spi: Kajti v Najdražjega ranah

Si našla gotovost in popoln mir.

(2, 11)

Kdo je starejši od BOga

Kdor živi v večnosti bolj kot v dnevu /

Postane tako star / kot BOg ni mogel biti.

(2,33)

Bog je najmanjše in največje

Moj BOg, kako velik je BOg! Moj BOg, kako majhen je BOg!
Nujno majhen kot najmanjše / in velik kot vse.

(2, 40)

Razpodobljen moraš biti

Razpodobi se, moj otrok / in postal boš BOgu enak:
In v tihi spokojnosti boš sam sebi nebeško kraljestvo.

(2, 54)

Predanost

Prijatelj verjemi / če mi BOg ne veli naj grem v nebesa /
Bom raje ostal tu / čeravno v pekl.

(2, 133)

Pismo brez Duha ni nič

Pismo je le Pismo in drugega nič. Moja tolažba pa je bitnost /
In da BOg v meni izgovarja Besedo večnosti.

(2, 137)

Vse stoji v meni in Tebi (Stvarnik in stvar)

Ničesar ni razen mene in Tebe: in če nisva dva /
BOg ni več BOg / in ni več neba.

(2, 178)

Ne pretvarjati se pomeni ne grešiti

Kaj pomeni ne grešiti? Ne smeš dolgo spraševati:

Pojdi tja / nemo cvetje ti pove.

(3, 98)

Tudi BOga lahko ranimo

BOga ne rani nič / nikdar ni občutil bolečine:

In vendar ga moja duša lahko rani v srce.

(3, 202)

Duhovno umiranje

Umri preden še umreš / da ne bi umrl /

Kadar umreti ti bo: pogubiti se sicer utegneš.

(4, 77)

Nepreiskljivi vzrok

BOg je sebi samemu vse / svoja nebesa / svoja sla:

Zakaj nas je torej ustvaril? to ni nam znano.

(4, 126)

Božje prebivališče

BOg v sebi samem prebiva / njegova bitnost je njegova hiša:

Zato tudi nikoli iz svojega BOštva ne gre.

(4, 127)

Kakor iščeš tako najdeš

Najdeš kakor iščeš: Kakor trkaš /
In prosiš / tako ti bo tudi odprto in darovano.
(4, 203)

Globino je treba motriti v visočini

Sicer je netemelj Bog / a da bi se komu pokazal /
Se ta mora vzpeti vse na konico večne goré.
(5, 29)

Kolikor več spoznanja toliko manj razumevanja

Kolikor bolj spoznavaš BOga / toliko bolj izpoveduješ /
Da Ga / kar je / čedalje manj lahko imenuješ.
(5, 41)

Eno ne more brez drugega

To morata storiti dva: jaz ne morem brez BOga /
In BOg ne brez mene: da se smrti ognem.
(5, 48)

Notranje ne potrebuje zunanjega

Kdor je noter spravlil svoje čute /
Sliši / kar se ne govori / in vidi v noči.
(5, 129)

BOg ima vsa imena / in nobenega

Najvišjega BOga moremo z vsemi imeni imenovati:

A spet mu ne enega ne moremo pripoznati.

(5, 196)

Kar ljubimo, v to se spremenimo

Iz sv. Avgušтина

Človek kar ljubiš / v to se spremeniš /

Če ljubiš BOga boš BOg / in če zemlja zemlja.

(5, 200)

Človek naj ne ostane človek

Človek nikar človek ne ostani: treba je priti do najvišjega.

Pri Bogu bodo sprejeti le bogovi.

(5, 219)

Mrtvemu je vse mrtvo

Če mrtev si / se ti od stiske /

Človek moj / mrtva zde vsa bitja in ves svet.

(5, 224)

Ko je človek bog

Preden še jaz sem bil jaz / sem bog bil v Bogu:

Zato spet sem lahko le ko sem mrtev sam sebi.

(5, 233)

Bog postane jaz / ker sem bil pred Njim

Bog postane kar zdaj sem jaz / nase mojo človeškost vzame:
Ker jaz sem bil pred Njim / zato je to naredil.

(5, 259)

BOštva ne udanji nobeno bitje

Kako globoko je Boštvo ne more dognati nobeno bitje:
Tudi Kristusova duša mora izginiti v njegovem brezdnju.

(5, 339)

BOg sam naredi vse

BOg položi puščico / BOg sam napne lok.
BOg sam sproži: zato je pritegnjena tako lepo.

(6, 154)

Prevedla Gorazd Kocijančič in Vid Snoj

Angel Silezij (Johannes Scheffler) se je rodil konec decembra 1624 v Breslauu. Njegov oče, poljski plemič, se je v to šlezjsko mesto preselil iz Krakova, verjetno zaradi svoje luteranske vere. Silezij je tu preživel večino življenja, razen nekaj študijskih in prvih poklicnih let. Nazadnje je študiral na univerzi v Padovi, kjer je leta 1648 dobil naziv "doctor philosophiae et medicinae" (iz tega časa je tudi znameniti izrek, v katerem se že napoveduje njegova mistična drža: *Mundus pulcherrimum nihil*). Leta 1653, kmalu po vrnitvi v rojstno mesto, se je javno spreobrnil v katolištvo in se nekaj pozneje vključil v protireformacijsko dejavnost katoliške Cerkve. Umrli je 9. julija 1677.

Silezij spada med največje baročne krščanske mistike. Njegovo najpomembnejše delo je *Kerubinski popotnik*. Sestavljeno je iz šestih knjig mističnih izrekov, ki so večinoma pisani v dvovrstičnih aleksandrincih. Prvič je izšlo leta 1657, drugič pa, z dodano šesto knjigo, dve leti pred Silezijevo smrtjo.

Slovenski prevod je narejen po ponatisu druge izdaje (Philipp Reclam: Stuttgart, 1984).